

آسیب‌های شغلی در کشاورزی: دستاوردهایی برای ترویج کشاورزی

کبری ارکوازی^۱، کیومرث زرافشانی^۲ و رویا اربعین^۳

^۱ دانش‌آموختگان ترویج و آموزش کشاورزی دانشکده کشاورزی دانشگاه رازی، ^۲دانشیار

گروه ترویج و آموزش کشاورزی دانشکده کشاورزی دانشگاه رازی

karkavazi@yahoo.com

حوادث شغلی یکی از مهم‌ترین مسائل پیش‌روی کشورهای در حال توسعه می‌باشد. کشاورزی در سطح جهانی به عنوان یکی از پرمخاطره‌ترین مشاغل شناخته شده است. توجه به وضعیت ایمنی و سلامت حرفه‌ای کشاورزان می‌تواند موجبات کاهش آسیب‌های شغلی این بخش را فراهم آورد. اما متأسفانه در کشور ایران آسیب‌های شغلی کشاورزی مورد غفلت واقع شده است. به طوری که هیچ‌گونه برنامه‌ریزی و اقدامی جهت کاهش و پیشگیری از این نوع آسیب‌ها صورت نگرفته است. با توجه به تعداد قابل ملاحظه حوادث در بخش کشاورزی استان کرمانشاه، چنانچه آسیب‌های رایج این بخش در سطح استان شناسایی شوند، مدیریت هماهنگی ترویج در کنار سایر دستگاه‌های ذیربط می‌تواند به منظور پیشگیری از این نوع آسیب‌ها اقدامات آموزشی لازم را به عمل آورد. لذا مطالعه حاضر با هدف واکاوی آسیب‌های شغلی در بین کشاورزان شهرستان کرمانشاه و ارائه راه‌کارهایی برای ترویج کشاورزی صورت گرفته است. جهت انجام این پژوهش از روش توصیفی-پیمایشی بهره گرفته شده است. جامعه آماری این پژوهش را کلیه کشاورزان آسیب‌دیده شهرستان کرمانشاه تشکیل داده‌اند که با توجه به محدود بودن آن‌ها از روش سرشماری استفاده شده است (N=۹۰). به منظور گردآوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته‌ای استفاده شده که روایی و پایایی آن توسط پانلی از متخصصان و ضریب آلفای کرونباخ مورد تأیید قرار گرفت. یافته‌های حاصل از پژوهش حاکی از آن است که رایج‌ترین آسیب‌های شغلی در بین کشاورزان شهرستان کرمانشاه عبارت از قطع عضو، شکستگی، جراحت و بریدگی و اختلالات اسکلتی-عضلانی می‌باشند. علاوه بر این تراکتور، موتور آب، حمل اجسام سنگین و حجم زیاد کار کشاورزی به عنوان عوامل اصلی بروز حادثه شناخته شده‌اند. نتایج این مطالعه می‌تواند دستاوردهایی برای مدیریت هماهنگی ترویج استان و بخش بهداشت حرفه‌ای به همراه داشته باشد، بدین صورت که این دو نهاد می‌توانند نتایج پژوهش حاضر را به عنوان مبنایی برای برگزاری دوره‌های آموزشی جهت پیشگیری و کاهش حوادث شغلی به کار گیرند.

واژه‌های کلیدی: حوادث شغلی، آسیب‌های شغلی کشاورزی، ایمنی شغلی، ترویج کشاورزی، سلامت حرفه‌ای